

Призначення пенсії для родичів загиблих військових

08 грудня 2022, джерело [«Юридична газета»](#)

Відповідно до статті 1 Закону України [«Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб»](#) (далі — Закон) члени сімей військових, які загинули, померли або пропали безвісти, мають право на пенсію в разі втрати годувальника.

Пенсія призначається незалежно від тривалості служби (згідно з ч. 5 ст. 2 Закону).

Право на пенсію в разі втрати годувальника мають непрацездатні члени сімей, що були на утриманні військовослужбовців, які загинули, померли або пропали безвісти (частина 1 статті 30 Закону).

Утриманцями вважаються члени сім'ї, якщо вони:

- були на повному утриманні військовослужбовця;
- одержували від нього допомогу, що була для них постійним і основним джерелом засобів до існування.

Незалежно від перебування на утриманні пенсія призначається:

- непрацездатним дітям;
- непрацездатним батькам і дружині (чоловікові), якщо вони після смерті годувальника втратили джерело засобів до існування;
- непрацездатним батькам і дружині (чоловікові) військовослужбовців, які загинули чи померли або пропали безвісти в період проходження служби чи пізніше внаслідок поранення, контузії, каліцтва чи захворювання, що мали місце під час служби (частина 2 статті 30 Закону).

Пенсія в разі втрати годувальника призначається кожному непрацездатному члену сім'ї, який має право на таку пенсію (статті 41 Закону).

Також на пенсію мають право діти загиблих військових, які навчаються на денній формі в загальноосвітніх, професійно-технічних, вищих навчальних закладах, до закінчення навчання але не більш як до досягнення ними 23 років. При цьому діти-сироти мають право на пенсію до досягнення 23 років незалежно від того, чи вони навчаються (частина 6 статті 30 Закону).

Також важливо, що пенсія, призначена в разі смерті одного з подружжя, зберігається і при повторному одруженні пенсіонера (статті 35 Закону).

Пенсії призначаються в таких розмірах:

1) 70% від грошового забезпечення годувальника — членам сімей військовослужбовців, які загинули (померли) внаслідок поранення, контузії або каліцтва, одержаних при захисті Батьківщини або виконанні інших обов'язків військової служби, або внаслідок захворювання, пов'язаного з перебуванням на фронті, (батькам, дружині (чоловікові), іншому непрацездатному члену сім'ї годувальника), якщо право на пенсію має один член сім'ї, 50 % від грошового

забезпечення годувальника, якщо право на пенсію мають два і більше непрацездатних членів сім'ї (крім батьків, дружини/чоловіка).

У таких самих розмірах, незалежно від причини смерті годувальника, обчислюються пенсії членам сімей померлих осіб з інвалідністю внаслідок війни та членам сімей, до складу яких входять діти, що втратили обох батьків

2) 30% від заробітку годувальника — сім'ям військовослужбовців, які померли внаслідок каліцтва, одержаного в результаті нещасного випадку, не пов'язаного з виконанням обов'язків військової служби, або внаслідок захворювання, пов'язаного з проходженням служби (стаття 36 Закону).

Проте така пенсія не може бути меншою ніж два прожиткових мінімуми (4054 гривні станом на зараз) для осіб, які втратили працездатність (стаття 37 Закону).

Крім цього, відповідно до статті 15 Закону України «[Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту](#)» членам сімей загиблих (померлих) ветеранів та членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України пенсії підвищуються на 25% від прожиткового мінімуму (станом на зараз це 507 гривень) для осіб, які втратили працездатність,

На який період призначається пенсія?

На весь період, протягом якого член сім'ї вважається непрацездатним, а членам сім'ї, які досягли пенсійного віку, — довічно (частина 1 статті 40 Закону).

Чи може змінюватися розмір пенсії?

Перерахунок пенсії або припинення її виплати внаслідок змін у складі сім'ї провадиться з першого числа місяця, наступного за місяцем, у якому відбулися зміни (частина 2 статті 40 Закону).

Така пенсія призначається з дня смерті годувальника (стаття 50 Закону).

Порядок звернення для оформлення пенсії в разі втрати годувальника.

Згідно з «[Постановою правління Пенсійного фонду України від 30.01.2007 N 3-1](#)» члени сім'ї померлого годувальника, якому на момент смерті не було призначено пенсію, мають звернутися з відповідною заявою до органів, що призначають пенсії, через уповноважені структурні підрозділи міністерств та інших органів.

Якщо померлому годувальнику вже було призначено пенсію, заява подається до органу, що призначає пенсії.

Заява про призначення пенсії для неповнолітніх чи недієздатних членів сім'ї годувальника подається за місцем проживання законними представниками.

До заяви необхідно долучити такі документи:

1. копію свідоцтва про смерть годувальника;

2. витяг з наказу про виключення годувальника зі списків особового складу у зв'язку зі смертю;
3. висновок про обставини загибелі чи смерті внаслідок поранення, контузії, каліцтва, одержаних під час проходження служби;
4. довідку уповноважених органів з місця проживання про перебування членів сім'ї на утриманні померлого (загиблого) годувальника або рішення суду про перебування на утриманні;
5. грошовий атестат, або довідку про розмір грошового забезпечення та довідку про додаткові види грошового забезпечення, які годувальник отримував протягом останніх 24 місяців;
6. довідку медико-соціальної експертної комісії про визнання годувальника особою з інвалідністю;
7. копію документа про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків або серії та номера паспорта;
8. довідку ВАТ "Ощадбанк" або інший документ, що підтверджує відкриття рахунку, назву та номер відділення ВАТ "Ощадбанк";
9. копію паспорта.

Для кожної категорії членів сім'ї встановлюється додатковий перелік документів. Для дітей загиблого годувальника додатково необхідно долучити такі документи:

- копію свідоцтва про народження;
- довідку з навчального закладу про навчання із зазначенням дати його закінчення, а також про перебування на повному державному утриманні;
- довідку лікарсько-консультативної комісії про визнання дитини інвалідом або довідку медико-соціальної експертної комісії про визнання особи інвалідом з дитинства;
- рішення суду про усиновлення.

Для батьків загиблого годувальника додатково потрібно долучити такі документи:

- довідку МСЕК (за наявності групи інвалідності);
- копію свідоцтва про народження померлого годувальника або рішення суду про встановлення родинних стосунків.

Днем звернення за призначенням пенсії є день подання письмової заяви про призначення пенсії з усіма необхідними документами, а при пересиланні заяви та документів поштою — день відправлення.